

## A kérdőíves kutatás

A kutatások során alkalmazott egyik leggyakoribb információgyűjtési módszer a kérdőíves felmérés. A kérdőíves vizsgálat során az adott kutatási célnak megfelelő, közvetlen adatgyűjtés és elemzés történik. Népszerűségének oka, hogy viszonylag rövid idő alatt nagy és reprezentatív adatmennyiséget gyűjthetünk be, főleg ha a kérdőívet online módon terjesztjük. A kapott eredményeket ki kell értékelnünk és a kutatás hipotézisével össze kell vetnünk. Az eredmények értékelésénél fontos szerepe jut a megjelenítésnek. A nyers adatsorok általában nem sok mindent mutatnak, ugyanakkor egy jól szerkesztett diagram látványosan visszatükrözheti az eredményt, így a végső következtetések levonása is könnyebbé válik.

Mielőtt belekezdünk egy kérdőíves kutatásba fontos megismerkednünk annak módszertanával, statisztikai, matematikai, lélektani alapismereteivel. Ez a dokumentum ebben próbál segítséget nyújtani a kollégáknak és a középiskolásnak, fókuszálva a kérdőívszerkesztésre, az adatok megjelenítésére és a következtetések levonására.

## A kérdőívszerkesztés

### 1. Előkészítés

Pontosan meg kell határozni a kutatás célján belül az adott megkérdezéssel elérendő célt, a kérdésekkel nyerhető válaszok mélységét, valamint össze kell gyűjteni mindazon információkat, amelyek a kérdőív szakszerű összeállításához szükséges. Ez összességében azt jelenti, hogy ki kell találnunk a megfelelő kérdéseket.

### 2. A kísérőlevél

A kérdőíves vizsgálatok esetén kihagyhatatlan az ún. kísérőlevél, amelynek feladata, hogy a vizsgálatot végző alapvető információkkal lássa el a potenciális kitöltőket. Ebben fel kell tüntetni a felmérést végző nevét, elérhetőségeit. Megfelelő megszólítással kell kezdődnie, köszönettel végződnie. A levélben meg kell fogalmazni a felmérés céljait, meg kell határozni a visszaküldés módját, határidejét, a kitöltés módját. Mindig fel kell hívni a válaszadók figyelmét a válaszadás önkéntes voltára, válaszadó anonimitására (névtelenségére).

### 3. A kérdőív kérdéseinek megalkotása, szerkesztése, praktikus tanácsok:

Egyszerű, könnyen megválaszolható kérdéseket alkalmazzunk. A kérdések általában zártak legyenek (megadjuk előre a lehetőségeket), amelyeket gyorsan meglehet válaszolni. Kevés kérdést tegyünk fel, de azokat jól válasszuk ki, fogalmazzuk meg. Egy középiskolai kutatás esetén 10-20 kérdés bőven elegendő. Röviden, egyszerűen, érthetően fogalmazzunk, kerülni

kell az idegen kifejezéseket! Minden lehetséges válasz megadását lehetővé kell tenni. A kérdések nem befolyásolhatják a válaszadót! (Ne utaljunk a válaszra!) A válaszoknak alkalmasnak kell lenniük a statisztikai feldolgozásra. Technikailag könnyű legyen a kérdések megválaszolása. A kérdőív felépítése logikus legyen. Kezdjük a könnyebb zárt végű kérdésekkel, a nyílt végű kérdéseket hagyjuk a végére. A kérdőívnek fel kell keltenie az érdeklődést a jól szerkesztett kísérőlevél segítségével. A kérdőív akár online, akár papíron történik, esztétikus legyen! <sup>1</sup>

#### **4. Kérdéstípusok a kérdés feltevésének módja szerint:**

a) zárt kérdés: a kérdésre adandó válaszok előre nyomtatottak, a megkérdezettektől csak valamely lehetőség megjelölését várjuk, illetve csak meghatározott alternatívák között választhat.

- kétváltozós kérdések, alternatív kérdések (igen-nem, van-nincs)
- többváltozós szelektív (több megadott választási lehetőség is van)
- skála vagy intenzitáskérdés (a szelektív válaszok egyik fajtája, de elsősorban valamely válasz erősségét méri)
- dialóg (helyzetre adott válasz, illetve, hogy adott helyzetben hogyan cselekedik a válaszoló)

b) nyitott kérdés: teljes önállóságot biztosít vélemények, észrevételek kifejtésére

#### **5. A kérdőív kipróbálása, véglegesítés:**

Mielőtt élesítjük a kérdőívet próbáljuk ki hogyan működik. Ilyenkor a hibákat még javíthatjuk, a hiányosságokat pótolhatjuk. Nagyon kellemetlen, ha technikai, helyesírási hiba történik, mert az komolytalanná teheti a kutatást. Elveszthetjük vele a válaszadók szimpátiáját és ezzel agyoncsapjuk az eddigi munkánkat.

#### **6. A megkérdezés módjai. Hagyományos vagy online kérdőív?**

A megkérdezés történhet személyes (otthon, közterület), telefonos, postai (vagy a célpiacon otthagyt) és elektronikus (e-mail vagy internet) úton.

Személyes megkérdezés esetében kérdezőbiztosok kérdezik le a kérdőíveket a célcsoport körében. Postai, illetve elektronikus úton történő megkérdezés esetében pedig önkitöltős módszert alkalmaznak. A telefonos megkérdezésnél egyre elterjedtebb a CATI rendszer, amely egy számítógéppel támogatott kutatási módszer.<sup>2</sup>

A személyes megkérdezés előnye, a közvetlenség. Nagyon fontos, hogy megfelelő időben, megfelelő helyen történjen. A többi típusú megkérdezésnél már nem találkozunk személyesen a kitöltőkkel. Előnyük, hogy utazás nélkül történnek, hátrányuk a magas telefon-, postai,

---

<sup>1</sup> <https://mersz.hu/blog/kerdoives-kutatas/>

<sup>2</sup> <http://mediapedia.hu/kerdoives-kutatas>

nyomtatási költségek miatt kis létszámú célcsoportnál ideális az alkalmazásuk. Az online kérdőív gyors, nem igényel nagy költségeket, sok választ kaphatunk, és sok szoftver segíti a munkánkat. Az eredmények adataiból általában egyből diagramok készülnek.

**7. Online kérdőív szerkesztése:**

<https://www.google.hu/intl/hu/forms/about/>

<https://online-kerdoiv.com/>

<https://www.kerdoivem.hu/>

<https://www.survio.com/hu/>

<https://surveynuts.com/hu>

**8. A kérdőíves kutatásokkal kapcsolatban további információt itt találunk:**

<https://mersz.hu/blog/kerdoives-kutatas/>

[https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%20Palyazati/sport/Kutatasmodszertan\\_e.pdf](https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%20Palyazati/sport/Kutatasmodszertan_e.pdf)

<http://mediapedia.hu/kerdoives-kutatas>